

श्रीः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

श्री कुलशेखरदिव्यसूरिकृता

॥ श्रीमुकुन्दमाला ॥

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness *śrīmad āṇḍavan* of *śrīraṅgam*

*This was typeset using L^AT_EX and the **skt** font.

श्रीः

॥ श्रीमुकुन्दमाला ॥

घुष्यते यस्य नगरे रङ्गयात्रा दिने दिने।
तमहं शिरसा वन्दे राजानं कुलशेखरम् ॥

श्रीवल्लभेति वरदेति दयापरेति
भक्तप्रियेति भवलुण्ठनकोविदेति।
नाथेति नागशयनेति जगन्निवासे-
त्यालापनं प्रतिपदं कुरु मे मुकुन्द ॥ १ ॥

जयतु जयतु देवो देवकीनन्दनोऽयं
जयतु जयतु कृष्णो वृष्णिवंशप्रदीपः।
जयतु जयतु मेघश्यामलः कोमलाङ्गो
जयतु जयतु पृथ्वीभारनाशो मुकुन्दः ॥ २ ॥

मुकुन्द मूर्ध्ना प्रणिपत्य याचे
भवन्तमेकान्तमियन्तमर्थम्।
अविस्मृतिस्त्वच्चरणारविन्दे
भवे भवे मेऽस्तु भवत्प्रसादात् ॥ ३ ॥

नाहं वन्दे तव चरणयोर्द्वन्द्वमद्वन्द्वहेतोः
कुम्भीपाकं गुरुमपि हरे नारकं नापनेतुम्।
रम्या रामा मृदुतनुलता नन्दने नापि रन्तुं
भावे भावे हृदयभवने भावयेयं भवन्तम् ॥ ४ ॥

नास्था धर्मे न वसुनिचये नैव कामोपभोगे
यद्यद् भव्यं भवतु भगवन् पूर्वकर्मानुरूपम्।
एतत् प्रार्थ्यं मम बहुमतं जन्मजन्मान्तरेऽपि
त्वत्पादाम्भोरुहयुगगता निश्चला भक्तिरस्तु ॥ ५ ॥

दिवि वा भुवि वा ममास्तु वासो
नरके वा नरकान्तक प्रकामम्।

अवधीरित शारदारविन्दौ
चरणौ ते मरणेऽपि चिन्तयामि ॥ ६ ॥

कृष्ण त्वदीय पदपङ्कज पञ्जरान्तम्
अद्वैव मे विशतु मानस राजहंसः।
प्राणप्रयाणसमये कफवातपित्तैः
कण्ठावरोधनविधौ स्मरणं कुतस्ते ॥ ७ ॥

चिन्तयामि हरिमेव सन्ततं
मन्दमन्द हसिताननाम्बुजम्।
नन्दगोप तनयं परात्परं
नारदादि मुनिबृन्द वन्दितम् ॥ ८ ॥

करचरणसरोजे कान्तिमन्नेत्रमीने
श्रममुषि भुजवीचिव्याकुलेऽगाधमार्गे।
हरिसरसि विगाह्यापीय तेजोजलौघं
भवमरुपरिखिन्नः खेदमद्य त्यजामि ॥ ९ ॥

सरसिजनयने सशङ्खचक्रे
मुरभिदि मा विरमस्व चित्त रन्तुम्।
सुखतरमपरं न जातु जाने
हरिचरण स्मरणामृतेन तुल्यम् ॥ १० ॥

माभीर्मन्दमनो विचिन्त्य बहुधा यामीश्विरं यातनाः
नामी नः प्रभवन्ति पापरिपवः स्वामी ननु श्रीधरः।
आलस्यं व्यपनीय भक्तिसुलभं ध्यायस्व नारायणं
लोकस्य व्यसनापनोदनकरो दासस्य किं न क्षमः ॥ ११ ॥

भवजलधिगतानां दृन्दुवाताहतानां
सुतदुहितृकळत्र त्राणभारार्दितानाम्।
विषमविषयतोये मज्जतामप्लवानां
भवतु शरणमेको विष्णुपोतो नराणाम् ॥ १२ ॥

भवजलधिं अगाधं दुस्तरं निस्तरेयं
 कथमहमिति चेतो मास्मगाः कातरत्वम्।
 सरसिजदृशि देवे तावकी भक्तिरेका
 नरकभिदि निषण्णा तारयिष्यत्यवश्यम् ॥ १३ ॥

तृष्णातोये मदनपवनोद्भूतमोहोर्मिमाले
 दारावर्ते तनयसहजग्राहसंघाकुले च।
 संसाराख्ये महति जलधौ मज्जतां नस्त्रिधामन्
 पादाम्भोजे वरद भवतो भक्तिनावं प्रयच्छ ॥ १४ ॥

माद्राक्षं क्षीणपुण्यान् क्षणमपि भवतो भक्तिहीनान् पदाब्जे
 माश्रौषं श्राव्यबन्धं तव चरितमपास्याऽन्यदाख्यानजातम्।
 मास्मार्षं माधव त्वामपि भुवनपते चेतसाऽपह्नुवानान्
 माभूवं त्वत्सपर्या व्यतिकर रहितो जन्मजन्मान्तरेपि ॥ १५ ॥

जिह्वे कीर्तय केशवं मुररिपुं चेतो भज श्रीधरं
 पाणिद्वन्द्व समर्चयाच्युत कथाः श्रोत्रद्वय त्वं शृणु।
 कृष्णं लोकय लोचनद्वय हरेर्गच्छांग्रियुग्मालयं
 जिघ्र घ्राण मुकुन्दपादतुलसीं मूर्धन् नमाधोक्षजम् ॥ १६ ॥

हे लोकाश्शृणुत प्रसूति मरणव्याधेश्चिकित्सामिमां
 योगज्ञास्समुदाहरन्ति मुनयो यां याज्ञवल्क्यादयः।
 अन्तर्ज्योतिरमेयमेकममृतं कृष्णाख्यमापीयतां
 तत्पीतं परमौषधं वितनुते निर्वाणमात्यन्तिकम् ॥ १७ ॥

हे मर्त्याः परमं हितं शृणुत वो वक्ष्यामि संक्षेपतः
 संसारार्णवमापद्मिबहुकं सम्यक्प्रविश्य स्थिताः।
 नानाज्ञानमपास्य चेतसि नमो नारायणायेत्यमुं
 मन्त्रं सप्रणवं प्रणामसहितं प्रावर्तयध्वं मुहुः ॥ १८ ॥

पृथ्वी रेणुरणुः पयांसि कणिकाः फल्गुस्फुलिङ्गोऽनलः
 तेजो निःश्वसनं मरुत् तनुतरं रन्ध्रं सुसूक्ष्मं नभः।

क्षुद्रा रुद्रपितामहप्रभृतयः कीटास्समस्तास्सुराः
दृष्टे यत्र स तावको विजयते भूमावधूतावधिः ॥ १९ ॥

बद्धेनाञ्जलिना नतेन शिरसा गात्रैस्सरोमोद्गमैः
कण्ठेन स्वरगद्गदेन नयने नोद्गीर्ण बाष्पाम्बुना ।
नित्यं त्वच्चरणारविन्दयुगळ ध्यानामृतास्वादिनां
अस्माकं सरसीरुहाक्ष सततं संपद्यतां जीवितम् ॥ २० ॥

हे गोपालक हे कृपाजलनिधे हे सिन्धुकन्यापते
हे कंसान्तक हे गजेन्द्र करुणापारीण हे माधव ।
हे रामानुज हे जगत्त्रयगुरो हे पुण्डरीकाक्ष मां
हे गोपीजननाथ पालय परं जानामि न त्वां विना ॥ २१ ॥

भक्तापायभुजङ्गगारुडमणिः त्रैलोक्यरक्षामणिः
गोपीलोचनचातकाम्बुदमणिः सौन्दर्यमुद्रामणिः ।
यः कान्तामणिरुक्मिणीघनकुच द्वन्द्वैकभूषामणिः
श्रेयो देवशिखामणिर्दिशतु नो गोपालचूडामणिः ॥ २२ ॥

शत्रुच्छेदैकमन्त्रं सकलमुपनिषद्वाक्यसंपूज्यमन्त्रं
संसारोत्तारमन्त्रं समुपचिततमस्सङ्घनिर्याणमन्त्रम् ।
सर्वैश्वर्यैकमन्त्रं व्यसनभुजग सन्दष्ट सन्त्राणमन्त्रं
जिह्वे श्रीकृष्णमन्त्रं जपजप सततं जन्मसाफल्यमन्त्रम् ॥ २३ ॥

व्यामोहप्रशमौषधं मुनिमनोवृत्तिप्रवृत्त्यौषधं
दैत्येन्द्रार्त्तिकरौषधं त्रिजगतां सञ्जीवनैकौषधम् ।
भक्तात्यन्तहितौषधं भवभयप्रध्वंसनैकौषधं
श्रेयः प्राप्तिकरौषधं पिब मनश्श्रीकृष्णदिव्यौषधम् ॥ २४ ॥

आम्नायाभ्यसनान्यरण्यरुदितं वेदव्रतान्यन्वहं
मेदश्छेदफलानि पूर्तविधयः सर्वे हुतं भस्मनि ।
तीर्थानामवगाहनानि च गजस्नानं विना यत्पद-
द्वन्द्वाम्भोरुहसंस्मृतीः विजयते देवस्य नारायणः ॥ २५ ॥

श्रीमन्नाम प्रोच्य नारायणाख्यं
 के न प्रापूर्वाञ्छितं पापिनोऽपि ।
 हा नः पूर्वं वाक्प्रवृत्ता न तस्मिन्
 तेन प्राप्तं गर्भवासादिदुःखम् ॥ २६ ॥

मज्जन्मनः फलमिदं मधुकैटभारे
 मत्प्रार्थनीयमदनुग्रह एष एव ।
 त्वद्भृत्यभृत्यपरिचारक भृत्यभृत्य
 भृत्यस्य भृत्य इति मां स्मर लोकनाथ ॥ २७ ॥

नाथे नः पुरुषोत्तमे त्रिजगतामेकाधिपे चेतसा
 सेव्ये स्वस्य पदस्य दातारि सुरे नारायणे तिष्ठति ।
 यं कञ्चित्पुरुषाधमं कतिपयग्रामेशमल्पार्थदं
 सेवायै मृगयामहे नरमहो मूका वराका वयम् ॥ २८ ॥

मदन परिहर स्थितिं मदीये
 मनसि मुकुन्दपदारविन्दधाम्नि ।
 हरनयन कृशानुना कृशोसि
 स्मरसि न चक्रपराक्रमं मुरारेः ॥ २९ ॥

तत्त्वं ब्रुवाणानि परं परस्मात्
 मधु क्षरन्तीव सतां फलानि ।
 प्रावर्तय प्राञ्जलिरस्मि जिह्वे
 नामानि नारायण गोचराणि ॥ ३० ॥

इदं शरीरं परिणामपेशलं
 पतत्यवश्यं श्लथसन्धिजर्जरम् ।
 किमौषधैः क्लिश्यसि मूढ दुर्मते
 निरामयं कृष्णरसायनं पिब ॥ ३१ ॥

दारा वाराकरवरसुता ते तनूजो विरिञ्चिः
 स्तोता वेदस्तव सुरगणो भृत्यवर्गः प्रसादः ।

मुक्तिर्माया जगदविकलं तावकी देवकी ते
माता मित्रं बलरिपुसुतस्त्वय्यतोऽन्यन्न जाने ॥ ३२ ॥

कृष्णो रक्षतु नो जगत्त्रयगुरुः कृष्णं नमस्याम्यहं
कृष्णेनामरशत्रवो विनिहताः कृष्णाय तुभ्यं नमः।
कृष्णादेव समुत्थितं जगदिदं कृष्णस्य दासोऽस्म्यहं
कृष्णे तिष्ठति सर्वमेतदखिलं हे कृष्ण रक्षस्व माम् ॥ ३३ ॥

तत्त्वं प्रसीद भगवन् कुरु मय्यनाथे
विष्णो कृपां परमकारुणिकः किल त्वम्।
संसारसागरनिमग्नमनन्त दीनम्
उद्धर्तुमर्हसि हरे पुरुषोत्तमोऽसि ॥ ३४ ॥

नमामि नारायण पादपङ्कजं
करोमि नारायण पूजनं सदा।
वदामि नारायण नाम निर्मलं
स्मरामि नारायण तत्त्वमव्ययम् ॥ ३५ ॥

श्रीनाथ नारायण वासुदेव
श्रीकृष्ण भक्तप्रिय चक्रपाणे।
श्रीपद्मनाभाच्युत कैटभारे
श्रीराम पद्माक्ष हरे मुरारे ॥ ३६ ॥

अनन्त वैकुण्ठ मुकुन्द कृष्ण
गोविन्द दामोदर माधवेति।
वक्तुं समर्थोऽपि न वक्ति कश्चित्
अहो जनानां व्यसनाभिमुख्यम् ॥ ३७ ॥

ध्यायन्ति ये विष्णुमनन्तमव्ययं
हृत्पद्ममध्ये सततं व्यवस्थितम्।
समाहितानां सतताभयप्रदं
ते यान्ति सिद्धिं परमाञ्च वैष्णवीम् ॥ ३८ ॥

क्षीरसागर तरङ्गशीकरा-
सारतारकित चारुमूर्तये।
भोगिभोग शयनीयशायिने
माधवाय मधुविद्विषे नमः ॥ ३९ ॥

यस्य प्रियौ श्रुतिधरौ कविलोकवीरौ
मित्रे द्विजन्मवरपद्म शरावभूताम्।
तेनाम्बुजाक्ष चरणाम्बुज षट्पदेन
राजा कृता कृतिरियं कुलशेखरेण ॥ ४० ॥

॥ इति श्री मुकुन्दमाला सम्पूर्णा ॥